

UNITAT 2. SORT, SABER, I... GUANYAR!

A l'apartat de **CONTACTE**, els concursos de tota mena es presenten com a activitats que fomenten l'aprenentatge de manera lúdica. Volem que l'alumnat siga capaç de gestionar concursos assumint els rols de concursants i de presentadors. En l'apartat **COMUNICACIÓ** coneixeran l'estructura d'aquests i participaran com a guionistes en l'elaboració de proves que hauran de superar mitjançant activitats força interactives. En l'apartat de **LITERATURA** reforçem més encara el concepte de literatura i fem una aproximació, més aviat intuïtiva, als gèneres literaris i als recursos expressius. A més a més, volem que l'alumnat interprete la intencionalitat comunicativa d'un text literari mitjançant el plaer de llegir-lo de viva veu i copsant el significat global de l'escrit.

En **SOM IGUALS: SOM DIFERENTS** treballarem els hàbits alimentaris i la gastronomia, elements visibles i de molt de relleu en la configuració de les identitats. Permeten treballar l'expressió oral i escrita, la integració dels alumnes d'orígens diversos i els coneixements del món dels aprenents. Plantegem activitats de caire experiencial.

Dins l'apartat **CONEGUEM LA LLENGUA**, les activitats de lèxic i semàntica se centren en el vocabulari dels esports, com a activitat de superació de proves diverses i amb l'estudi del fenomen de la sinonímia introduïrem qüestions de sinonímia regional. En morfologia i sintaxi estudiem les categories del substantiu i de l'adjectiu. Quant a fonètica i ortografia descrivim i estudiem els fonemes palatals sonors (grafies g, j, tg, tj).

Amb el **TALLER DIGITAL** enriqueixem el lèxic amb núvols i tresors de paraules i textos relacionats amb el centre d'interés.

I. CONTACTE (pàgs. 32-33)

1. (pàg. 32)

Seguiu les instruccions de l'activitat. Les imatges dels protagonistes d'aquest concurs serviran per a inferir que el text és un guió dels diàlegs que veuen per la televisió en diferents tipus de concursos; una vegada més, l'aprenentatge del valencià amb un sentit lúdic. Caldrà aconseguir a la classe un ambient de silenci perquè l'atenció siga adequada. Els podem proposar que pregunten nota d'allò que els resulta difícil d'entendre o d'algun mot que els estranye.

També seria interessant comentar el significat de la frase que apareix a la il·lustració: *Crear la bona sort és preparar les circumstàncies a l'oportunitat*. Educació en valors. Aprendre a aprendre.

2. (pàg. 33)

Activitat oral. Podem repartir les qüestions entre diferents alumnes de la classe i que aquests ens donen les respostes adients.

- a) *Saber i... guanyar!* És el títol d'un concurs amb una gran audiència d'espectadors.
- b) Quatre.
- c) Caldrà observar si el presentador té trets semblants als presentadors dels concursos que actualment s'emeten per la televisió.
- d) Felip, Biel, Àlícia i Míriam. Biel és professor de matemàtiques, Àlícia (administrativa aturada), Míriam, escriptora; Felip, futbolista professional.
- e) De dos minuts.
- f) No guanya cap concursant; no endevinen la professió de Felip.
- g) Resposta oberta basada en les propostes del grup classe.
- h) Resposta oberta; suggerim que l'alumnat veja la possibilitat que amb un ambient lúdic i respectuós amb les opinions i les normes ben consensuades de tots els qui participen es pot aprendre bona cosa.

3. (pàg. 33)

Activitat oral que permetrà la dramatització del concurs *Saber i...guanyar!* Caldrà observar que els alumnes mostren interès per assumir el rol del personatge que els toca representar: presentador i concursant.

II. COMUNICACIÓ (pàgs. 34-37)

ELS CONCURSOS DE LA TELE I... DE LA CLASSE

El significat de la paraula concurs ens obri un ventall d'activitats ben suggeridores. Llegirem les explicacions del quadre i, tot seguit, realitzarem els exercicis que es proposen.

1. (pàg. 34)

Activitat oral que permetrà conèixer els hàbits televisius del nostre alumnat pel que fa als concursos. Cada parella dirà de viva veu els concursos i els anotaran al seu quadern.

2. (pàg. 34)

Seguiu les instruccions de l'activitat. Activitat oral que requereix aclarir bé les bases de diferents concursos. Les llegirem i, tot seguit, demanarem a l'alumnat que trien aquelles en les quals sobreixen i les que consideren més adequades per a cada tipus de concurs.

3. (pàg. 34)

Continuem treballant per parelles; ara toca fer una exposició oral seguint el guió de la graella.

4. (pàg. 35)

Activitat oral en petit grup que requereix un temps de preparació. Els alumnes han d'interpretar el paper de guionistes d'un concurs. Llegirem les proves i les verbalitzarem de viva veu.

- *En què consisteix la primera prova?*
- *Què s'ha de saber per a superar-la?*
- *Quins materials necessiteu per a preparar-la?*
- *Com són els tipus de preguntes que es plantegen?*

- Què necessitareu per a dissenyar la segona prova?
- Qui s'encarregarà de buscar les definicions de les paraules?
- On les buscareu? Fareu servir un diccionari en línia?
- Quin és el tema que heu triat?
- Quantes proves caldrà superar en la tercera part d'aquest concurs?
- Qui de tots tres o quatre s'encarregarà de buscar els textos que es llegiran a classe? I de les imatges?
- Etc.

5. (pàg. 36)

Activitat oral que permet conèixer la dinàmica del concurs que dissenyen entre grups. El professor reallitzarà les preguntes a cada grup i, en tenir-les aclarides, estaran en condicions de fer l'activitat següent.

6. (pàg. 36)

Activitat d'expressió oral seguint les pautes del guió establert. El presentador de cada equip ha d'exposar les bases del concurs que el seu grup ha preparat.

7. (pàg. 37)

Activitat d'enriquiment de lèxic. Es tracta de conèixer el significat de mots relacionats amb la definició de concurs.

Solucions:

- Recompensa inferior al premi: *accèssit*.
- Cursa sobre matèria intel·lectual amb premis per als concursants guanyadors: *certamen*.
- Cursa de característiques especials o de dificultat capritxosa amb la finalitat de divertir-se: *gimcana*.
- El o els qui resten classificats després del guanyador: *finalista*.
- Conjunt de festes, funcions, exhibicions, actuacions artístiques o esportives: *festival*.
- Llista de premiats en un concurs: *palmarés*.

RECERCA I EXPRESSIÓ

8. (pàg. 37)

Activitat d'investigació entorn les activitats extraescolars que formen part d'alguna celebració important del centre. L'últim dia del trimestre, la fi de curs, Nadal, el Dia del Llibre, el Dia de la Dona, el Dia del Mediambient... són dates assenyalades en el calendari escolar que permeten dur a terme algun concurs, joc, competició. L'alumnat n'explicarà oralment alguna d'aquestes.

9. (pàg. 37)

Activitat d'expressió escrita. L'alumnat narrarà alguna anècdota relacionada amb la seua experiència com a participant en algun concurs o competició que es faci al seu centre. La narració tindrà, si fa no fa, unes 200 paraules. Vigilaren que facen servir bona part del lèxic i de les expressions treballades en aquest apartat i que facen una presentació adient.

10. (pàg. 37)

Activitat grupal de tres o quatre alumnes que permetrà il·lustrar el concurs que han dissenyat en l'activitat 6 d'aquest apartat.

III. LITERATURA (pàgs. 38-41)

EL LLENGUATGE LITERARI: ELS GÈNERES LITERARIS I ELS RECURSOS EXPRESSIUS

1. (pàg. 38)

Els exercicis que es despleguen en aquesta activitat permetran l'alumne recordar i familiaritzar-se amb la terminologia d'alguns mots que forma part del llenguatge literari i amb la definició dels gèneres literaris.

- a) Poesia: vers, ritme, subjectivitat, èpica, rima, llenguatge figurat, lírica.
Narrativa: espai, temps, lloc, conte, novel·la, narrador, memòries, història, prosa, dietaris.
Teatre: vers, tragèdia, acotacions, espectadors, espectacle, escenari, actors, drama, comèdia.
Assaig: subjectivitat, història, dietaris, prosa, aforismes.
- b) • Transmetre, generalment en vers, sentiments i sensacions: poesia.
• Representar davant d'uns espectadors un text generalment dialogat: teatre.
• Opinar sobre temes diversos, amb la voluntat de reflexionar i fer reflexionar el lector sobre aquests temes: assaig.
• Contar la història o històries d'uns personatges en un lloc i en un espai determinats: novel·la.

Suggerim que l'alumnat faci la lectura de la informació que apareix al quadre i així reforce les definicions dels gèneres literaris.

2. (pàg. 39)

Activitat d'audició i de comprensió lectora. Es tracta de crear emocions en l'alumnat mitjançant la selecció de diversos fragments de gèneres literaris diversos: un poema breu, el fragment d'un assaig, l'inici d'un conte, el diàleg d'un text teatral... En acabar l'audició, els llegiren de viva veu i, tot seguit, els verbalitzarem amb preguntes com ara:

- a) *En què has pensat mentre llegies el text 1?*
- b) *Si hagueres de fer-ne un dibuix per representar-lo, què hi dibuixaries? Has vist mai un camp de girasols? El color escarlata, s'assembla al color roig?...*
- c) *Què significa la paraula petroaddictes en el text 2?*
- d) *Què reivindica l'autor d'aquest text?*
- e) *En el text 3 on passa la història? Què somia?*
- f) *En el text 4 hi ha un diàleg? Qui hi participa? A quina obra pertany aquest text? Etc.*

3. (pàg. 40)

Activitat de comprensió lectora que permetrà donar resposta a les preguntes formulades:

- a) El 2, el 3 i el 4 en prosa; l'1 en vers.
- b) L'1 a la poesia; el 2 a l'assaig; el 3 a la narrativa; el 4 al teatre.
- c) En l'1.
- d) En l'1.
- e) El 2.
- f) En l'1 i en el 2.

4. (pàg. 41)

Activitat de creativitat literària on l'alumnat començarà a descobrir les particularitats del llenguatge literari: L'ús dels adjectius en les descripcions.

El professor explicarà breument la finalitat dels recursos expressius que caracteritzen el llenguatge literari.

Resposta model:

Cel: *clar, escarlata, blau, immens, blanc...*

Gira-sol: *redó, groc, silvestre, arredonit...*

Vent: *suau, fort, lleuger, xarrador, ràpid, sorollós...*

Somni: *dolç, trist, divertit, meravellós...*

Supertot: *fort, heroic, salvador, disciplinat...*

5. (pàg. 41)

Activitat de creativitat literària col·lectiva on l'alumnat començarà a descobrir les particularitats del llenguatge literari: les comparacions en les descripcions.

Resposta model:

- El gira-sol és redó com el sol
- El vent és fort com un bufit de lleó
- El somni és meravellós com un paradís
- Supertot és fort com un gegant
- El vell és esquifit com un nanet

6. (pàg. 41)

La realització d'aquesta activitat exigeix la consulta del diccionari per part de l'alumnat. El professor deixarà un temps de 10 o 12 minuts perquè l'alumnat pugui establir les relacions adients. Tot seguit, comentarem a classe les solucions amb explicacions seguides d'exemples.

Solucions:

a) l'hipèrbole; b) la metàfora; c) la comparació o símil; d) la sinestèsia; e) la hipèrbole; f) la personificació

7. (pàg. 41)

Es tracta d'aprofundir una mica més en el reconeixement dels recursos expressius.

- a) Sinestèsia
- b) Metàfora
- c) Personificació
- d) Hipèrbole
- e) Metàfora

RECERCA I EXPRESSIÓ

8. (pàg. 41)

Activitat de recerca relacionada amb el nucli temàtic de la unitat. Volem que l'alumnat conegui les bases dels diferents concursos literaris que es convoquen a casa nostra, mostri interès per presentar-s'hi. Són un motiu per desenvolupar la creativitat i la imaginació.

9. (pàg. 41)

Activitat de síntesi final que permet conèixer els continguts literaris de la nostra assignatura. Repartirem els temes d'aquest apartat entre els diferents grups que es formen a la classe. Cada grup actuarà seguint les instruccions que proposem. Podem aprofitar els recursos digitals del programa *exelearning* per a elaborar aquests test.

IV. SOM IGUALS: SOM DIFERENTS (pàgs. 42-43)

ELS MENJARS: VARIETAT I DIVERSITAT

1. (pàg. 42)

Activitat oberta. Convé que els alumnes d'altres orígens porten aliments, fotografies, vídeos sobre els costums alimentaris dels seus països.

2. (pàg. 43)

Tot i que ha esdevingut un tòpic i sol veure's com un element secundari, l'alimentació i certs menjars configuren la identitat col·lectiva i la representació que en crea cada grup humà o que aquest projecta vers l'exterior. Demanem a l'alumnat que hi reflexione.

3. (pàg. 43)

Els menjars solen anar lligats a certes dates. Convé que els alumnes d'altres orígens coneguem els costums d'ací i que expliquen els dels seus llocs de procedència.

4. (pàg. 43)

En aquesta activitat introduïm molt breument el fenomen de la globalització dels menjars i dels hàbits alimentaris. McDonalds, el refresc de cola, les hamburgueses... poden (o haurien) de suscitar debat.

5. (pàg. 43)

Activitat interactiva d'expressió oral i escrita que permet utilitzar els aprenentatges assolits entorn el lèxic dels menjars i els guions dels concursos

V. CONEGUEM LA LLENGUA (pàgs. 44-50)

LÈXIC I SEMÀNTICA

LA SINONÍMIA

1. (pàg. 44)

Ampliació del camp lèxic de la unitat. Llegirem la definició de sinonímia que apareix al quadre i els proposarem de fer l'activitat fent servir un diccionari en cas de dubte. Com a activitat de diccionari, podem demanar que en consulten més d'un per tal que hi puguem comprovar la coincidència o divergència de les entrades en cada un. Fins i tot, si hi ha possibilitats de fer-ho, aniria bé que contrastessin les entrades d'alguns diccionaris en línia (<http://dlc.iec.cat/>; <http://www.grec.net/home/cel/dicc.htm>; <http://dcvb.iecat.net/>). També podem ampliar l'activitat i demanar que escriguen frases amb aquestes mots.

Grup: *equip, comissió, colla, tribu.*

Qüestionar: *discutir, debatre, polemitzar, controvertir.*

Prova: *torneig, competició, certamen, concurs.*

Endevinar: *ensumar, encertar, descobrir, caure-hi.*

Concursant: *aspirant, participant, competidor, candidat.*

2. (pàg. 44)

Activitat de recerca al diccionari per a comprovar que hi ha mots com *torneig* i *prova* que tenen uns significats propers o que no són sinònims totals.

Resposta model: Caldrà definir els dos mots i, tot seguit, veure com es complementen; *torneig* és un concurs o competició en què s'enfronten equips o participants unipersonals; a l'època medieval els cavallers combatien amb armes i aquest acte era tot un espectacle per a la cort. Actualment aquest mot es fa servir quan se celebra una competició d'escacs o bé de futbol. Un torneig d'escacs o un torneig futbolístic. La paraula *prova* permet saber que una persona o una cosa reuneix les condicions requerides per a assolir una meta; generalment participar en un torneig suposa superar més d'una prova. Per tant, totes dues paraules es complementen perquè torneig inclou diferents proves. S'assemblen en el fet que, per a participar-hi, cal concursar amb diversos candidats i es diferencien en el fet que un *torneig* inclou diferents *proves*.

3. (pàg. 45)

Resposta oberta. Suggerim les solucions següents:

- Els alumnes de 1r s'han presentat a una **competició** de golf.
- El públic va aplaudir el **candidat**.
- Els investigadors van **qüestionar** l'origen de la malaltia.
- No feia més que fer-li voltes i, al final, vaig **caure-hi** però em va costar.
- Els professors **debatiem** el tema de l'assetjament escolar.
- Diumenge jugue a bàsquet amb una **colla** d'amics.

4. (pàg. 45)

(a,5), (b,7), (c,1), (d, 8), (e,3), (f,9), (g,4), (h,2), (i,6)

En aquest exercici convindria fer un diàleg dirigit pel professor per situar els sinònims geolèctals, per evitar prejudicis comuns. Així, per exemple, les formes de la columna de l'esquerra no són privatives de la variant valenciana, sinó que totes són compartides amb altres dialectes, com ara el català nord-occidental o el balearic. Per exemple, els mots *espill* o *roig* s'utilitzen normalment a Lleida, *gos* s'utilitza a tot el domini lingüístic, llevat del balear; *granera* s'utilitza a zones del català nord-occidental, oriental i balearic, etc. També llegirem les explicacions dels quadres per reforçar aquestes definicions.

LA PRECISIÓ LÈXICA**5. (pàg. 45)**

- Demà li (*faré*) **escriuré** una carta per saber com es troba.
- Li he comprat (*una coseta*) **un regal** pel seu aniversari.
- En la jornada de demà (*es farà*) **es correrà** la prova de cent metres llisos.
- És (*la cosa*) **la idea** més intel·ligent que se t'ha ocorregut mai.
- El conferenciant (*ha fet*) **ha pronunciat** un discurs molt interessant.

ELS ESPORTS

Qui practica un esport ha de superar dia rere dia proves per preparar-se adequadament i poder triomfar i assolir diferents premis. De tota manera, l'important no és guanyar sinó participar i demostrar l'agilitat, la destresa o la força corporal.

Repassem el vocabulari relacionat amb els diferents esports.

6. (pàg. 46)

Activitat d'expressió oral amb la qual coneixerem les aficions esportives de l'alumnat. Resposta oberta.

7. (pàg. 46)

Activitat de sistematització de vocabulari sobre els diferents esports

A més a més de la classificació dels esports, convé detenir-se a comentar les característiques de cada esport, per exemple, la diferència entre el rugbi anomenat americà i el rugbi clàssic, la diversitat de pràctiques esportives que inclou el terme atletisme, etc.

- Esports individuals: l'automobilisme, l'escalada, la natació, el patinatge, la pilota valenciana, el piragüisme, el ràfting, el rem, el surf de vela, la vela, el motociclisme, l'atletisme.
- Esports per equips: tots poden practicar-se per equips. L'automobilisme, l'escalada, la natació, el patinatge, la pilota valenciana, el piragüisme, el ràfting, el rem, el surf de vela, l'handbol, la vela, el waterpolo, el motociclisme, l'hoquei, el rugbi, el voleibol, l'atletisme.
- Esports que es practiquen amb un mitjà de locomoció: l'automobilisme, el patinatge, el piragüisme, el ràfting, el rem, el surf de vela, la vela, el motociclisme, l'hoquei (les especialitats d'hoquei amb patins).
- Esports que es practiquen a l'aigua: la natació, el patinatge (el patinatge sobre gel podria considerar-se que es practica a l'aigua en estat sòlid), el piragüisme, el ràfting, el rem, el surf de vela, la vela, el waterpolo.
- Esports de muntanya: l'escalada, el piragüisme (pot practicar-se en llacs o rius situats a les muntanyes), el ràfting (pot practicar-se en rius situats a les muntanyes).

8. (pàg. 46)

Activitat de recapitulació del vocabulari sobre els esports.

- braça, papallona i crol: la natació.
- el llançament de martell: l'atletisme.
- el remero: el rem.
- el salt amb perxa: l'atletisme.
- el salt d'alçada: l'atletisme.
- el servei (o sacada): esports que es practiquen amb pilota (la pilota valenciana, l'handbol, el futbol, el bàsquet, etc.)
- el timó: la vela.
- el timoner: la vela.
- l'embarcador: la vela; el rem, el piragüisme, etc.
- la granota de cuir: el piragüisme, el ràfting, l'automobilisme, el motociclisme, etc.

9. (pàg. 46)

Activitat de recapitulació del vocabulari sobre els esports, en aquest cas es tracta d'accions específiques de cada esport.

- Fixar la corda a la paret: l'escalada (i qualsevol esport de muntanya).
- Lliscar sobre l'onada: el surf, la vela, el surf de vela.
- Fer relleus en estil lliure: l'atletisme, la natació per relleus.
- Fer una cursa: esports diversos que s'inclouen dins l'atletisme (de 100 m, de tanques, de relleus, etc.), l'automobilisme, el ciclisme, el motociclisme, el rem, el piragüisme, etc. De fet, la majoria dels esports tenen com a objectiu arribar primers a una meta i, per tant, la competició, individual o per equips, es duu a terme mitjançant una cursa.

MORFOLOGIA I SINTAXI

EL SUBSTANTIU: GÈNERE I NOMBRE

10. (pàg. 47)

El professor aprofitarà la informació dels quadres per a reforçar els conceptes de gènere i de nombre.

- *Cadira*: femení singular.
- *Elefants*: masculí plural.
- *Alegria*: femení singular.
- *Cap*: masculí singular.
- *Intel·ligència*: femení singular.
- *Problemes*: masculí plural.

11. (pàg. 47)

(a,9), (b,3), (c,8), (d,1), (e,12), (f,2), (g,13), (h,15) (i,14), (j,4), (k,6), (l,10), (m,5), (n,11), (o,7).

12. (pàg. 47)

a) Afegint una a al final: *xic* - *xica*; *marqués* - *marquesa*; b) Canviant la darrera vocal per una a: *borratxo* - *borratxa*; *mestre* - *mestra*; c) Fent algun canvi al final de la paraula i afegint una a: *amic* - *amiga*; *esclau* - *esclava*; d) Afegint una n al final: *americà* - *americana*; *ballarí* - *ballarina*; e) Afegint la terminació -essa: *comte* - *comtessa*; *alcalde* - *alcaldessa*; f) Amb la terminació -iu: *actor* - *actriu*; g) Canviant la terminació -leg per -loga: *arqueòleg* - *arqueòloga*; h) Amb la terminació -ina: *gall* - *gallina*; i) El femení és una paraula totalment diferent del masculí: *vaca* - *bou*; *home* - *dona*.

13. (pàg. 47)

Resposta oberta.

14. (pàg. 48)

(a,3), (b,6), (c,1), (d,5), (e,2), (f,7), (g,4).

15. (pàg. 48)

- Afegint una -s al final: *llibre* - *llibres*; *riu* - *rius*.
- Canviant la a àtona final per -es (de vegades s'ha de canviar alguna altra lletra): *roda* - *rodes*; *caixa* - *caixes*; *boca* - *boques*.
- Afegint -ns al final: *capità* - *capitans*; *volcà* - *volcans*.

L'ADJECTIU: GÈNERE I NOMBRE

16. (pàg. 48)

Masculí singular	Femení singular	Masculí plural	Femení plural
francés	francesa	francesos	franceses
agradable	agradable	agradables	agradables
trist	trista	trists o tristos	tristes
veloç	veloç	veloços	veloces
gos	gossa	gossos	gosses
menut	menuda	menuts	menudes

humit	humida	humits	humides
roí	roïna	roïns	roïnes
amable	amable	amables	amables

17. (pàg. 49)

- a) Són d'una terminació: *agradable; veloç; amable*.
- b) Són de dues terminacions: *francés; trist; gos; menut; humit; roí*.

FONÈTICA I ORTOGRAFIA

ELS SONS [dʒ] i [g]

18. (pàg. 49)

Activitat de discriminació auditiva i de dicció fonètica dels sons que treballem. Els alumnes marcaran les síl·labes que escoltaran i tot seguit buscaran paraules que tinguin aquestes síl·labes.

19. (pàg. 49)

Reforcem els sons palatals amb la representació gràfica de les grafies. Seguiu les instruccions de l'activitat.

Té el so de [dʒ] de **ja**queta: *gerani, genoll, jupetí, Josep, gimcana*.

Té el so de [g] de **ga**vina: *guerrer, gola, guitarra, guanyador*.

Tot seguit llegirem i explicarem la informació del quadre que tracta la normativa ortogràfica de les grafies que representen els sons que treballem.

LES GRAFIES G, J, TG, TJ

20. (pàg. 50)

JA, JO, JU: *japonés; abreuja, ajuda, rajola, joguet, bajoca, juliol*; GE, GI: *vegetal, geologia, fingir, zoològic, congelador, contagiós*; TJ: *pitjor, mitjana, viatjant, allotjar, corretja*; TG: *viatge, metge, fetge, imatge*; JE: *adjectiu, Jerusalem, injectar, majestat*.

21. (pàg. 50)

lletja: lletges; corretja: corretges; franja: franges; enveja: enveges; pluja: pluges; taronja: taronges.

22. (pàg. 50)

Passejar: *passeege, passeges, passeja, passegem, passegeu, passen*.

Desitjar: *desitge, desitges, desitja, desitgem, desitgeu, desitgen*.

Solfejar: *solfege, solfeges, solfeja, solfegem, solfegeu, solfegen*.

Netejar: *netege, neteges, neteja, netegem, netegeu, netegen*.

Colpejar: *colpege, colpeges, colpeja, colpegem, colpegeu, colpegen*.

23. (pàg. 50)

- a) Dissabte de matí van anar al zoològic a donar de menjar a les girafes.
- b) No vull posar-me la jaqueta roja perquè és molt lletja.
- c) Aquesta classe de taronges és tan amarga que en tastar-les sempre faig un gest.
- d) Jeroni estava malalt, i per això el metge li va posar una injecció.

- e) M'agrada tant el gelat que desitge que arribe el mes de juny per a menjar-ne.
- f) Ahir volíem anar a la platja, però la pluja ens va obligar a quedar-nos a casa.

24. (pàg. 50)

Seguiu les indicacions de l'activitat 15 de la unitat 1 sobre la realització del dictat.

VI TALLER DIGITAL (pàg. 51)

A la part general d'aquesta guia didàctica expliquem amb detall les característiques de les activitats plantejades al llibre i, per tant, en aquesta unitat. Des d'ací, de manera esquemàtica indiquem les qüestions més importants que cal tenir en compte a cada activitat:

Activitat 1: Núvol de paraules a partir d'un text literari

- És una activitat molt senzilla i ràpida de fer. Consisteix a fer servir una aplicació web a Internet on l'alumnat sols ha d'escriure un text literari i, automàticament, es transforma en un núvol de paraules.
- Mostrem exemples de núvols fets com a model de l'activitat i pàgines web on es poden trobar textos literaris, però és millor que els estudiants cerquen o escriguen els seus textos preferits. Es tracta que l'alumnat pugui aprofitar el que s'ha treballat al bloc de LITERATURA.
- Producte resultant: una imatge o l'adreça web del seu núvol.

Activitat 2: Cacera del tresor sobre la gastronomia de casa nostra

- En aquesta activitat l'alumne ha de seguir les indicacions que es donen a cada part de la Cacera del tresor (*Introducció, Preguntes, La gran pregunta*) utilitzant recursos d'Internet. Aquests ens portaran a webs sobre menjar i productes de casa nostra.
- Les preguntes són objectives. Essencialment han de respondre preguntes sobre els ingredients, procés d'elaboració i localització geogràfica d'alguns menjar i productes característics, com ara l'orxata, la paella, l'olleta, els pastissos, etc.
- La gran pregunta, és "si hagueres de participar a un concurs de xefs amb un menjar o producte típic de la teua localitat, quin seria i com l'elaboraries i com el presentaries?". Per respondre aquest interrogant, l'alumnat ha de fer una recerca i ha de donar la informació adient. Haurà de cercar el menjar o el producte, la seua tradició i el procés d'elaboració.
- Producte resultant: un document (tipus *Writer, Word*) que conté les preguntes formulades i la gran pregunta. Donem a l'alumnat una plantilla-guia que ha de completar amb aquestes preguntes.

VII. RESUM (pàg. 52)

Llegir els resums dels diferents apartats.

Escriure en un quadern a part les definicions que hi apareguen.

Fer un esquema de tots els conceptes i continguts treballats i dur-lo al portafoli.

Buscar imatges al·lusives relacionades amb el significat dels mots pertinents.

Aprofitar les activitats del taller digital per a fer la portada de la unitat del seu quadern d'activitats.

VIII. COMPROVACIÓ (pàg. 53)

1. Resposta oberta basada en la informació que han assolit entorn del desenvolupament d'un concurs. Caldrà que ens fixem en l'ús del vocabulari i de les estructures dels textos que hem treballat en els apartats de CONTACTE i de COMUNICACIÓ.

2. Resposta model: poesia-vers, narrativa-conte, teatre-dramaturg i assaig-argumentar.

3. Resposta model: La **prosa** i el **vers** són dues modalitats de llenguatge escrit diferents. Quan parlem o escrivim no ens ajustem a la mesura ni al ritme del vers. El llenguatge literari és **més elaborat i menys espontani** que el llenguatge quotidià.

4. Els **recursos expressius** són jocs de paraules intencionats, que serveixen per a embellir l'escriptura i dotar-la de sonoritat i de sentits més amplis que els habituals. Entre els recursos literaris més utilitzats pels escriptors hi ha: l'adjectivació, la rima, la metàfora, la personificació, la hipèrbole, etc. Ací en tenim uns quants exemples:

- a) *els vidres de les finestres tremolen com febreros* (personificació)
- b) *sent els pins queixar-se com un vell malalt que agonitza* (comparació)
- c) *l'aire era dolç* (sinestèsia)
- d) *la nit semblava de seda, com una fulla de liri* (metàfora i comparació)
- e) *és un ample gira-sol [...] vestit d'algues, or i escata* (metàfora)
- f) *estrellat de flors, l'estiu ens arriba* (metàfora)

5. Cf. informació de les pàgs. 42 i 43 a l'apartat de SOM IGUALS: SOM DIFERENTS.

Els alumnes redactaran un text breu de vora 200 mots entorn del tema següent: *Els menjars: varietat i diversitat*. Entre les idees que hi poden considerar hi haurà:

- Què i com mengem és un element molt representatiu dels diversos pobles i cultures.
- Els menjars solen anar lligats a certes dates.
- El fenomen de la globalització dels menjars i dels hàbits alimentaris. McDonalds, el refresc de cola, les hamburgueses...

6. Per exemple:

- a) Grup: *comissió*
- b) Concursant: *candidat*
- c) Endevinar: *esbrinar*

7. Per exemple: la natació, el piragüisme, l'handbol, la vela, el waterpolo, el ciclisme, l'esgrima, la gimnàstica artística, el voleibol, l'atletisme.

8. a) Escapolir-se de tres defenses: *futbol*

b) Encistellar: *el bàsquet, el voleibol*

c) Colpejar la pilota: *el voleibol, el tennis, la pilota valenciana*

d) Formar un escamot en una cursa: *el ciclisme, l'atletisme*

9. a) amic anglés: amiga anglesa; esclau alliberat: esclava alliberada.

b) torró dolç: torrons dolços; roda menuda: rodes menudes.

10. Formatge, marejar, jornal, imatge, congelador, ajuda, projecte, ferotge, pluja, maregem, jutjar, joguets, adjectiu, jaqueta, girafes.